

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Ifjúságszociológia

Egyetemi tanév: 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Szociológia és Szociális Munkásképző Kar
1.3 Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4 Szakterület	Szociológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Antropológia
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Ifjúságszociológia			A tantárgy kódja	AMM1411		
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. VERES Valér egyetemi professzor						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. VERES Valér egyetemi professzor						
2.4 Tanulmányi év	II, III	2.5 Félév	4,6	2.6. Értékelés módja	Kollokvium	2.7 Tantárgy típusa	Választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	36	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	12
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					12
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					7
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					12
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszama					39
3.8 A félév össz-óraszama					75
3.9 Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	-
4.2 Kompetenciabeli	Alapvető szociológiai és szociálpszichológiai fogalmak ismerte

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	megfelelő férőhellyel rendelkező és projektorral felszerelt terem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	megfelelő férőhellyel rendelkező és projektorral felszerelt terem

6.1 Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	C1 Szociológiai kutatások tervezése és kivitelezése (adatgyűjtés, terep) C3 Társadalmi problémák vizsgálata, közpolitikai stratégiák és szociális politikák alkalmazása C4 Társadalmi problémák és konfliktusok feltárása, elemzése (magyarázata), és megoldása közösségekben és szervezetekben. C5 Szakmai tanácsadás és társadalmi integráció
Transzverzális kompetenciák	CT1 Szakszerű, hatékony, pontos és felelősségteljes munkavégzés, a szakmai etikai normák betartásával CT2 Csoportközi viszonyulási technikák, empátikus kommunikációs készségek, és sajátos szerepvállalás alkalmazása a csoportmunkában CT3 Információs források és kommunikációs erőforrások, valamint IT támogatott továbbképzési eszközök hatékony használata (internetes források, sajátos softverek, online előadások) románul és idegen nyelven

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	C1. A hallgató/végzett hallgató ismeri, megfogalmazza és leírja azokat a fogalmakat, elméleteket és paradigmákat, amelyeket a társadalomkutatás során alkalmaznak az egyének, csoportok, szervezetek, intézmények, társadalmi kategóriák és közösségek szintjén, valamint elemzi ezek közötti kapcsolatokat és az alkalmazott módszertanokat a társadalmi struktúrák, folyamatok és dinamikák vizsgálatában. C2. A hallgató/végzett hallgató meghatározza, osztályozza és kiválasztja azokat a módszereket, technikákat és eljárásokat, amelyeket a társadalmi problémák kutatására és megoldására használnak.
Képességek	A1. A hallgató/végzett hallgató speciális szoftveralkalmazásokat és programokat használ a társadalmi, gazdasági és kulturális mutatókat tartalmazó adatbázisok kezelésére és az ezekhez kapcsolódó problémák megoldására. A2. A hallgató/végzett hallgató képes azonosítani a társadalmi jelenségek kutatásához és az empirikus adatok gyűjtéséhez szükséges megfelelő módszereket, technikákat, eljárásokat és eszközöket.

Felelősség és önállóság	<p>R1. A hallgató/végzett hallgató képes társadalmi diagnózisokat készíteni és értelmezni az egyéneket, csoportokat, közösségeket vagy szervezeteket érintő társadalmi problémák vonatkozásában.</p> <p>R2. A hallgató/végzett hallgató képes társadalmi, gazdasági és kulturális mutatókból felépített adatbázisokat kezelni speciális szoftveres eljárások és alkalmazások segítségével.</p>
--------------------------------	--

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none">Az ifjúságszociológia, az ifjúsági életszakasz meghosszabbodásával és felértékelődésével kapcsolatos elméleti szakirodalom ismertetéseA hallgatók beavatása az ifjúságszociológia sajátos fogalomrendszerébe és módszertanábaA hallgatók értelmezési, és adatelemzési képességeinek fejlesztése
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none">A tantárgy áttekinti az ifjúsági korszakváltás gazdasági, társadalmi, politikai feltételeit: az átmenetet az ipari társadalomból a posztindusztriális társadalomba, a szocializmusból a kapitalizmusba.Érintjük az informatikai és a kockázati társadalom kiépülésének összefüggésében a fiatalok iskolai, munka, fogyasztói, kulturális, valamint polgári/civil státuszának átalakulását, az ifjúsági szubkultúra-kutatás irányait.A kurzus során bemutatjuk az ifjúsági korszakváltáshoz kapcsolódó erdélyi empirikus vizsgálatokat

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1.Bevezető: Ifjúságszociológiai alapfogalmak	előadás, magyarázat, beszélgetés	
2. Ifjúsági életszakasz, generációk és nemzedék, nemzedéki konfliktus: K Mannheim, McGrindle, a mai generációk jellemzése (XYZ)	előadás, magyarázat, beszélgetés	
3. Az ifjúsági korszakváltás kérdése. Margaret Mead megközelítése. A generációk közötti új viszonyok és a generációk jellemzése	előadás, magyarázat, beszélgetés	
4. Ifjúsági Korszakváltás Nyugat-Európában. Chisholm, Zinnecker	előadás, magyarázat, beszélgetés	
5. Ifjúsági korszakváltás Közép- és Kelet-Európában. Életesemények kitolódása	előadás, magyarázat, beszélgetés	

6. Ifjúsági életszakasz, individualizáció és elidegenedés . A fiatalok értékorientációi.	előadás, magyarázat, beszélgetés	
7. Ifjúkor kitolódása: iskolai ifjúsági korszak. Az iskola és társadalmi reprodukció	előadás, magyarázat, beszélgetés	
8-9. Ifjúság, kultúra és szabadidő. A szubkultúra fogalma, elméleti megközelítések	előadás, magyarázat, beszélgetés	Két előadás témája
10. A poszt-klubkultúra időszak kutatása	előadás, magyarázat, beszélgetés	
11. Ifjúság és deviancia. Ifjúság és erőszak, drogfogyasztás, alkoholfogyasztás	előadás, magyarázat, beszélgetés	
12. Szocializáció és állampolgári kultúra, Etnikai, politikai előítéletek	előadás, magyarázat, beszélgetés	
13. Ifjúság és identitás. A fiatalok nemzeti identitásának kialakulása.	előadás, magyarázat, beszélgetés	
14. Ismétlés, vizsga előkészítés, ismerkedés a vizsgaeszközökkel	előadás, magyarázat, beszélgetés	

Szakirodalom:

1. Beck, U.: Túl a renden és osztályon? In Angelusz R. szerk: Társadalmi rétegződés komponensei. 2008.
2. Bourdieu: Az iskolai kiválóság és a francia oktatási rendszer értékei. In uő.
3. Csepeli: Szociálpszichológia , (Értékek) 233-243
4. Gábor Kálmán – Veres Valér: Ifjúságszociológiai alapfogalmak. BBTE, Elektronikus jegyzet, 2006
5. Gábor Kálmán - Veres Valér: Perifériából a centrumba, Belvedere, Szeged-Kolozsvár, 2005
6. GONDI-BOKÁNYI Zita – GYORGYOVICH Miklós – PILLÓK Péter 2021 Magyarországi fiatalok társadalmi mobilitása és rétegződése. In: SZÉKELY Levente (szerk.): *Magyar fiatalok a koronavírus-járvány idején. Tanulmánykötet a magyar ifjúság kutatás 2020 eredményeiről*. Enigma 2001 Kiadó, Budapest,
7. Kacsuk Zoltán A szubkultúrák, poszt-szubkultúrák és neo-törzsek. Replika 53/(2005. December,; 91–110.
8. Mannheim, Karl: A nemzedéki probléma, In: Ifjúságszociológia
9. Margaret Mead(1978):Kultúra és elkötelezettség. A generációk közötti új viszonyok a hetvenes években.
10. MCCRINDLE, Márk 2021 *Generation Alpha*. Hachette UK.
11. SZABÓ Júlia – HIRES-LÁSZLÓ Kornélia 2018 Régi és új kultúra. In: SZÉKELY Levente (szerk.): *Magyar fiatalok a Kárpát-medencében. Magyar Ifjúság Kutatás 2016*. Enigma Kiadó, Budapest, 317–351.
12. SZÉKELY Levente (szerk.)2018 *Magyar fiatalok a Kárpát-medencében. Magyar Ifjúság Kutatás 2016*. Enigma Kiadó, Budapest.
13. Veres Valér (szerk.) Erdélyi magyar ifjúság. Szociológiai jellegzetességek és változások 2001 és 2016 között. Egyetemi kiadó, Kolozsvár, 2020
14. Veres Valér 2011 A fiatalok munkaerőpiaci helyzete, a társadalmi közérzet és a problémaérzékelés rétegspecifikus eltérései. In: KISS Tamás – BARNÁ Gergő (szerk.): *Erdélyi magyar fiatalok. Összehasonlító elemzés*. ISPMN–Kriterion, Kolozsvár, 55–84.

15. Veres Valér: A kárpát medencei magyar fiatalok életeseeményei, társadalmi-gazdasági helyzete és közérzete. In Erdélyi Társadalom 2/2004.
16. VERES Valér – PAPP Z. Attila 2016 A szakválasztás és az iskolai kompetenciák társadalmi háttere és motivációi, nemzetiség szerint, a kolozsvári tudományegyetemek diákjai körében. *Erdélyi Társadalom* 17. (2) 35–64.
17. Zinnecker, Jürgen (1993) A fiatalok a társadalmi osztályok terében (Új gondolatok egy régi témához). In: *Civilizációs korszakváltás és ifjúság*, Szerkesztette: Gábor Kálmán, Szeged, Szociológiai Műhely, 5-29. o.

8. 2 Seminarium/laborator	Módszerek	Megjegyzés
1. Deviancia és ifjúság.	Csoportmunka	2 óra
2. Iskolai agresszió	Ineraktív bemutató	2 óra
3. Kábítószer, alkohol és a fiatalok	Szakmai viták	2 óra
4. Szocializáció és állampolgári kultúra.	Csoportmunka	2 óra
5. Csoporttagság és identitásképzés a serdülőknél	Ineraktív bemutató	2 óra
6. Nemzeti identitás és interetnikus kapcsolatok a fiatalok	Szakmai viták	2 óra
7. Szemináriumi bemutatók	Ineraktív bemutató	2 óra

Bibliografia

1. Beck, U.: Túl a renden és osztályon? In Angelusz R. szerk: Társadalmi rétegződés komponensei. 2008.
2. Bourdieu: Az iskolai kiválóság és a francia oktatási rendszer értékei. In uő.
3. Csepeli: Szociálpszichológia , (Értékek) 233-243
4. Gábor Kálmán – Veres Valér: Ifjúságszociológiai alapfogalmak. BBTE, Elektronikus jegyzet, 2006
5. Gábor Kálmán - Veres Valér: Perifériából a centrumba, Belvedere, Szeged-Kolozsvár, 2005
6. GONDI-BOKÁNYI Zita – GYORGYOVICH Miklós – PILLÓK Péter 2021 Magyarországi fiatalok társadalmi mobilitása és rétegződése. In: SZÉKELY Levente (szerk.): *Magyar fiatalok a koronavírus-járvány idején. Tanulmánykötet a magyar ifjúság kutatás 2020 eredményeiről*. Enigma 2001 Kiadó, Budapest,
7. Kacsuk Zoltán A szubkultúrák, poszt-szubkultúrák és neo-törzsek. Replika 53/(2005. December,; 91–110.
8. Mannheim, Karl: A nemzedéki probléma, In: Ifjúságszociológia
9. Margaret Mead(1978):Kultúra és elkötelezettség. A generációk közötti új viszonyok a hetvenes években.
10. MCCRINDLE, Márk 2021 *Generation Alpha*. Hachette UK.
11. SZABÓ Júlia – HIREN-LÁSZLÓ Kornélia 2018 Régi és új kultúra. In: SZÉKELY Levente (szerk.): *Magyar fiatalok a Kárpát-medencében. Magyar Ifjúság Kutatás 2016*. Enigma Kiadó, Budapest, 317–351.
12. SZÉKELY Levente (szerk.)2018 *Magyar fiatalok a Kárpát-medencében. Magyar Ifjúság Kutatás 2016*. Enigma Kiadó, Budapest.
13. Veres Valér (szerk.2020) Erdélyi magyar ifjúság. Szociológiai jellegzetességek és változások 2001 és 2016 között. Egyetemi kiadó, Kolozsvár, 2020
14. Veres Valér 2011 A fiatalok munkaerőpiaci helyzete, a társadalmi közérzet és a problémaérzékelés rétegspecifikus eltérései. In: KISS Tamás – BARNÁ Gergő (szerk.): *Erdélyi magyar fiatalok. Összehasonlító elemzés*. ISPMN–Kriterion, Kolozsvár, 55–84.
15. Veres Valér: A kárpát medencei magyar fiatalok életeseeményei, társadalmi-gazdasági helyzete és közérzete. In Erdélyi Társadalom 2/2004.
16. VERES Valér – PAPP Z. Attila 2016 A szakválasztás és az iskolai kompetenciák társadalmi háttere és motivációi, nemzetiség szerint, a kolozsvári tudományegyetemek diákjai körében. *Erdélyi Társadalom* 17. (2) 35–64.
17. Zinnecker, Jürgen (1993) A fiatalok a társadalmi osztályok terében (Új gondolatok egy régi témához).

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A bemutatott oktatási célok, tartalom, feldolgozási módszerek változatai összhangban vannak a tantárgy feldolgozásának más - hazai és külföldi - egyetemeken való megjelenésével. A tanrend kialakítása során figyelembe vettük olyan tantárgyak tantervei mint az interkulturális oktatás, polgári nevelés vagy a ifjúsági problémák.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás és szeminárium	<ul style="list-style-type: none"> Tartalmi tudás: Meghatározó fogalmak és elméletek ismerete. A fogalmak adekvát használati készsége Szemináriumi dolgozat elkészítése (4-5 releváns, új szakirodalom, és empirikus alkalmazás) 	<p>Szóbeli értékelés</p> <p>Rövid kifejtő kérdések</p> <p>Átfogóbb kifejtő elemzés</p> <p><i>Alternatív verzió:</i> Szemináriumi dolgozat elkészítése</p>	<p>100%</p> <p>100%</p>

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- A hallgatók az előadások és szemináriumok min. 50%-án részt kell vegyenek a vizsára álláshoz.
- A vizsga teljesítéséhez a hallgatónak legalább 5 pontot kell szereznie a maximális 10 pontból.
- A másolás vagy különböző forrásokból való szabálytalan kompilálás maga után vonja a vizsgáról való kizárást illetve a házi feladatok-referátumok semmisnek nyilvánítását.

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)¹

¹ Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

Kitöltés dátuma

28. 04. 2025

Előadás felelőse:

Dr. VERES Valér

Szeminárium felelőse:

Dr. VERES Valér

Az intézeti jóváhagyás dátuma

06. 05. 2025

Intézetigazgató:

Dr. LÁSZLÓ Éva